

עפ"ג 9172/04/16 - מדינת ישראל נגד אמיל זיאן

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 9172-04-16 מדינת ישראל נ' זיאן

בפני כב' השופט יוסף אלרון, נשיא [אב"ד]
 כב' השופט יחיאל ליפשיץ
 כב' השופטת אורית וינשטיין
המערערת מדינת ישראל
נגד אמיל זיאן
המשיב

פסק דין

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' סגנית הנשיא השופטת אורית קנטור) מיום 28/3/2016 בתיק פלילי 23070-06-15 לפיו הוטל על המשיב צו של"צ ללא הרשעתו בדין.

על פי האמור בכתב האישום ביום 21/3/2015, סמוך לשוב אדמה, עסק המשיב ביחד עם אחרים בציד של חיות בר מוגנות (קיכלי רונן, יונת סלעים וחוגלה) וזאת למרות שלא היה לו רישיון ציד או היתר למעשיו.

המשיב השתמש ברובה מסוג ברטה מספר רישוי D59194E שבבעלות אביו. עוד מתואר בכתב האישום, כי המשיב נסע ביחד עם האחרים ברכב ששימש אותם לציד וכי ברכב נמצאו כתמי דם ונוצות של קיכלי רונן ויונת סלעים. עוד נמצאה ברכב נוצת חוגלה.

בטרם החלה פרשת התביעה, הודה המשיב ביום 22/10/2015 בעובדות כתב האישום ונקבע כי ביצע את העבירות של ציד חיות בר מוגנות ללא רישיון, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק הגנת חיות הבר, תשט"ו - 1955 (להלן: "חוק הגנת חיות הבר"), והחזקת חיות בר, לפי סעיף 8(א)(3) - לחוק הגנת חיות הבר.

בית המשפט קמא נענה לבקשת בא כח המשיב והורה לשירות המבחן להכין תסקיר, ובין היתר להתייחס לסוגיית אי ההרשעה וכן להטלת צו של"צ ללא הרשעה.

בעניינו של המשיב הוגש תסקיר אשר בסופו המליץ שירות המבחן לסיים את ההליך מבלי להרשיעו בדין, וזאת כלשון קצינת המבחן "מאחר ומדובר בעבירה ראשונה ויחידה, לגביה מקבל אחריות, מוכן לשאת בתוצאותיה ועל מנת להימנע

מפגיעה בתדמיתו האישית ובאפשרויותיו התעסוקתיות".

בנוסף, המליץ שירות המבחן על הטלת עבודות של 140 שעות, עונש שלדברי קצינת המבחן "יהווה עבורו עונש חינוכי למען אוכלוסייה נזקקת, עונש שיש בו בכדי להקטין סיכון להישנות ביצוע עבירות, באמצעות תרומה לחברה ופיצוי על הנזק שהסב".

בתסקיר צוין כי המשיב בן 39, נשוי ואב לשלושה ילדים וללא עבר פלילי. בנוסף צוין שכחודש לפני עריכת התסקיר סיים המשיב את עבודתו כעוזר מודד בחברת בניה. עוד עולה מהתסקיר כי המשיב מקבל אחריות לביצוע העבירות, מכיר בתוצאות מעשיו ומביע נכונות לבצע שעות של"צ ובכך לתרום לחברה ולפצות על הנזק שהסב.

עמדת ב"כ המאשימה, במסגרת הטיעונים לעונש בבית המשפט קמא, היתה כי בנסיבותיו של תיק זה והעבירות שבוצעו הרי שהמשיב אינו עומד בתנאים שהותוו ב"הלכת כתב" ויש להרשיעו. באשר לפגיעה התעסוקתית האפשרית, נטען כי המדובר בטענה חסרת בסיס שלא נבדקה.

מנגד, במסגרת הטיעונים לעונש העיד מטעם ההגנה מעסיקו של המשיב בעשר השנים האחרונות, בעל משרד מדידות, שסיפר לבית המשפט כי פטר את המשיב זמנית, ובמידה ולא יורשע - יחזירו לעבודה, ובמידה ויורשע לא יוכל להמשיך להעסיקו (עמ' 5 לפרו', ש' 16-17).

הסניגור טען בבית המשפט קמא כי לאור נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם אין להרשיעו תוך שהצביע על כך כי הנאשם אב לשלושה ילדים, מפרנס עיקרי של בני ביתו וכן צוין כי הנאשם מוגבל בכישורי השפה שלו ומוגבל בהשכלתו והרשעה תביא לצמצום ממשי ביכולת שלו למצוא עבודה.

לאחר בחינת הפרמטרים השונים הרלוונטיים לעניין, התסקיר וטיעוני ב"כ הצדדים, הגיע בית המשפט קמא למסקנה כי בנסיבותיו של התיק דנן יש להימנע מהרשעתו בדיון ולהטיל על הנאשם צו של"צ, בהיקף 180 שעות.

בית המשפט קמא התייחס לעדותו של המעסיק וציין כי "לא אוכל להתעלם מדברי המעסיק כי לא יחזיר את הנאשם לעבודה אם תיוותר לחובתו הרשעה קודמת בפלילים" (עמ' 9, ש' 5-6).

בית המשפט קמא הדגיש כי הגם שבמקרה דנן העבירות המיוחסות לנאשם הן אינן עבירות בהם שיקולי השיקום הם שיקול מכריע, בנסיבותיו הספציפיות של הנאשם יש מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתו וזאת, "בין היתר לאור נתוניו הדלים והחשש כי אם אכן יפוטר מעבודתו בשל הרשעתו הקודמת, יתקשה למצוא עבודה על מנת לפרנס את עצמו ואת משפחתו" (עמ' 9, ש' 9-11).

באשר לצו השל"צ, קיבל בית המשפט קמא את המלצת שירות המבחן, אך עם זאת הגדיל במקצת מכסת השעות (ל-180 שעות), בשים לב לאי ההרשעה כאמור.

בפנינו, כאמור, ערעור המדינה על פסק דינו של בית המשפט קמא, ובו נתבקשנו להרשיע את המשיב בדיון, ובהתאם לגזור את עונשו.

בנימוקי הערעור ובדיון בפנינו טען ב"כ המערערת כי בעניינו של המשיב שיקול השיקום אינו מהותי ואינטרס הציבור בהרשעת נאשמים אשר ביצעו את העבירות בהן הודה המשיב - גובר. נטען כי המשיב אינו עומד בתנאים שהותוו **בהלכת כתב** ובפסקי דין נוספים. באשר לאינטרס הציבורי, נטען כי דווקא בעידן הנוכחי, בו בעלי החיים חשופים יותר מתמיד ל אלימות מצד בני האדם ולסכנת הכחדה, יש להחמיר בענישה ולבכר את אינטרס ההרתעה.

באשר לפגיעה התעסוקתית, נטען כי מדובר בטענה תיאורטית אשר לא הוכח כי היא קשורה לפגיעה בשיקומו של המשיב. העובדה כי מעביד אחד אינו מוכן לקבלו, אין משמעה כי מעבידים אחרים לא יקבלו אותו עם הרשעה ובפרט עת שלא הוכח כי המדובר במשיב עם מקצוע ייחודי.

ב"כ המערערת אף הפנה לנאשם אחר באותה פרשה אשר, בניגוד למשיב שבפנינו, הורשע בדינו לאחר שהודה במיוחס לו [ת"פ 23060-06-15]. לשיטת המערערת, עקרון אחידות הענישה מחייב במקרה דנן את הרשעת המשיב ואין מקום לאבחנה בין נאשמים באותה פרשה.

מנגד, במסגרת תשובתו בכתב לערעור וכן בדיון בפנינו, הדגיש ב"כ המשיב כי נתוניו האישיים הדלים ונסיבותיו האישיות החריגות של המשיב הם שהופכים את ההרשעה במקרה דנן לפגיעה קיצונית בעיסוק עד כדי חשש שמא המשיב לא ימצא מעסיק שיסכים להעסיקו. עוד צוין, כי לאור האופן בו הסתיים ההליך בבית המשפט קמא, המעסיק כבר קיבל את המשיב חזרה לעבודה.

ב"כ המשיב טען כי אין מקום להפנות להרשעתו של נאשם אחר באותה הפרשה, כפי שביקש ב"כ המערערת לעשות, שכן הנאשם האחר בעל הרשעות קודמות רבות, בעוד שבעניינו המדובר במשיב נורמטיבי לחלוטין, נעדר עבר פלילי ועם תסקיר חיובי. כן נטען כי באותו מקרה נמצא בעל חיים מת בביתו של הנאשם האחר, ואילו בעניינו לא נמצא כל בעל חיים אלא נוצות וכתמי דם.

דיון:

עינינו עיין היטב בפסק דינו של בית המשפט קמא ובנימוקי ב"כ הצדדים ואנו קובעים כי דין הערעור להידחות.

מודעים אנו היטב להלכה הפסוקה המבטאת מושכלות יסוד ולפיה נאשם שנמצא כי ביצע עבירה יורשע בדיון וייענש [ראו, למשל, ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' איתמר ביטון** (פורסם בנבו) (23.7.09)].

כך גם מודעים אנו להלכה לפיה הימנעות מהרשעה, בהתאם לסעיף 71א(ב) לחוק העונשין, תעשה במקרים חריגים ויוצאי דופן [ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997)].

בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי הימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה היא בגדר "חריג שבחריגים" (ראו, למשל, ע"פ 1042/03 **מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(1) 721 (2003); רע"פ 1189/06 **בר-לב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.9.2006)).

עם זאת, השתכנענו, כפי שגם התרשם בית המשפט קמא ושירות המבחן, כי בנסיבותיו הספציפיות של התיק שבפנינו ושל המשיב שבפנינו- יש להחיל את החריג ולהימנע מהרשעתו בדין.

יצוין כי תסקירו של המשיב הינו חיובי ביותר, ומפרט בין היתר נסיבות אישיות ומשפחתיות קשות במיוחד. עוד ציינה קצינת המבחן כי המשיב מקבל אחריות לביצוע העבירות, מכיר בתוצאות מעשיו ומביע נכונות לתרום לקהילה במסגרת עבודות של"צ ובכך לפצות על הנזק שהסב.

עבודתו הנוכחית של המשיב, עוזר מודד בחברת בנייה, היא העבודה היחידה בה הצליח המשיב להתמיד בחייו ובמהלך עשר השנים האחרונות. השתכנענו מדברי מעסיקו בבית המשפט קמא, כי הרשעתו בתיק הנדון תביא בהכרח לפיטוריו, ובמכלול האמור ולנוכח נתוניו האישיים של המשיב, הרי שהרשעה תגרום לקושי קיצוני במציאה ובהשתלבות בעבודה חדשה שיהא בה לפרנס את משפחתו.

המשיב ללא עבר פלילי, נשוי ואב לשלושה ילדים ומפרנסם העיקרי. בשים לב לאמור בתסקיר שירות המבחן באשר לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות ואשר מפאת צנעת הפרט לא נשוב לפרטן, ומבלי להקל ראש ולו במעט בחומרת העבירות שביצע המשיב, החלטנו כי בנסיבותיו הספציפיות של תיק זה לתת בכורה לאינטרס השיקום ולנסיבותיו האישיות הקשות של המשיב ולהימנע מלהתערב בפסק דינו של בית משפט קמא.

נוסיף ונציין באשר לטענת ב"כ המערערת בדבר אחידות הענישה והעובדה כי הנאשם הנוסף הורשע בבית המשפט קמא, כי מעבר לכך שעניין ההימנעות מהרשעה כלל לא עלה ולא נתבקש בעניינו של הנאשם האחר, ממילא בעניינו מה שהכריע את הכף היו נסיבותיו האישיות החריגות של המשיב שבא בפנינו.

כאן המקום להדגיש כי הגם שעקרון אחידות הענישה הוא עקרון חשוב שיש ליתן לו משקל, נקבע לא אחת בפסיקתו של בית המשפט העליון כי עקרון זה אינו כלל שבלעדי אין, כי אפשר שהוא יסוג מפני עקרונות חשובים אחרים וכל נאשם ונסיבותיו הוא [ראו, למשל, רע"פ 7064/12 **פנדו נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (14.10.2012); ע"פ 4949/15 **רונן מקדסי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17.3.2016)].

במכלול האמור לעיל, החלטנו שלא להתערב בפסק דינו של בית המשפט קמא להימנע מהרשעת המשיב.

אשר על כן, הערעור נדחה.

מזכירות בית המשפט תשלח עותק פסק הדין לבאי כח הצדדים.

ניתן היום, כ"ו ניסן תשע"ו, 04 מאי 2016, בהעדר הצדדים.

א. וינשטיין, שופטת

י. ליפשיץ, שופט

**י. אלרון - נשיא
[אב"ד]**

אתי עטיאס